

запровадження підходу Dogme дозволило б зробити уроки більш гнучкими та орієнтованими на учнів, що сприяло б розвитку їхньої іншомовної комунікативної компетентності через інтеграцію особистих інтересів у навчальний процес [6].

Отже, з огляду на попередньо проведені нами наукові розвідки та опитування українських школярів основної школи, ми можемо дійти висновку, що підхід Dogme має потенціал для підвищення мотивації та розвитку комунікативної компетентності, оскільки акцентує увагу на спонтанному спілкуванні та темах, цікавих учням. Проте для успішного впровадження в шкільній системі цей підхід потребує адаптації: важливо поєднувати його з традиційними методиками, щоб забезпечити необхідну структуру навчання для учнів, які потребують більшої підтримки вчителя, зокрема на початкових етапах. На нашу думку саме комбінований підхід дозволить зберегти гнучкість, залучати учнів до активної комунікації та водночас надасть необхідну основу для зміцнення впевненості в спілкуванні англійською мовою.

ЛІТЕРАТУРА

1. Coşkun A. Dogme: What do teachers and students think? *International Journal of Research Studies in Language Learning*. 2017. P. 33–44.
2. Nguyen N.Q., Phu, H.B. The Dogme approach: A radical perspective in second language teaching in the post-methods era. *Journal of Language and Education*. 2020. P. 173–184.
3. Scott Thornbury “Dogme teaching unplugged” URL: <https://www.youtube.com/watch?v=GgwxmHelxeY> (access date 27.04.2024).
4. Thornbury S. A dogma for EFL. *IATEFL Issues*. 2000. P. 153.
5. Thornbury S., Meddings L. Teaching Unplugged. Dogme in English Language Teaching, 2009. 104 p.
6. Шкіцька Є.О. Опитування для учнів основної школи (Відповіді). 2024. URL: <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1Zxn6p6tdxooVN8um9svYQzBEOQBLvrtxBOGpFDq9sHg/edit?usp=sharing> (дата звернення 12.11.2024).
7. Шкіцька Є., Задорожна І. Застосування підходу Dogme в навчанні іноземних мов в Україні: переваги, виклики, можливості. *Франкофонія в умовах глобалізації і полікультурності світу* : зб. тез VI міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 16-17 трав. 2024 р. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2024. С. 143-147.

Яремчук О.В.

здобувач другого рівня вищої освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

НАВЧАННЯ ЛЕКСИКИ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ: ЕТАПИ І ПРИНЦИПИ

Розвиток інформаційних технологій та виклики сучасного суспільства модернізують процес вивчення лексики на уроках іноземної мови. Сучасна школа постійно проводить процес адаптації до запитів суспільства та

удосконалює методи вивчення іноземної мови. Запорукою успішного вивчення мови учнями середніх класів є дієві методи, які будуть підвищувати показник рівня знань, мотивувати, розвивати інтерес та розширювати їх світогляд.

Так, С. Мартиненко і Л. Хорунжа у своїй науковій праці зазначають, що методи є певним способом цілеспрямованого процесу навчання учнів середньої школи, виконання якого дозволить досягнути поставленої цілі [2, с. 56].

Практика викладання показує, що доцільним у процесі вивчення іноземної мови є застосування різноманітних ігор на уроці, що дозволить учням багаторазово використовувати лексичні одиниці. Вони сприяють більш швидкому запам'ятовуванню іншомовних слів, речень, звернеть і словосполучень. Проте, правила гри необхідно пояснювати українською мовою з одночасною подачею дидактичним матеріалів, що збільшить рівень вивчення іншомовних слів. Такої позиції дотримується О. Тітанова, відзначаючи важливість використання різноманітних ігор у процесі проведення уроку для дітей середньої школи [3].

Запам'ятовування лексики передбачає застосування декількох етапів, які будуть допомагати учням середньої школи легко і максимально їх засвоювати. Дані етапи повинні формуватись із врахуванням максимально можливого навантаження на середньостатистичного учня середньої школи та не перевищувати встановлений ліміт, оскільки вивчення за умови перевищення ліміту буде неефективним. Основні етапи засвоєння лексики іншомовних слів відображенні на рисунку 1.

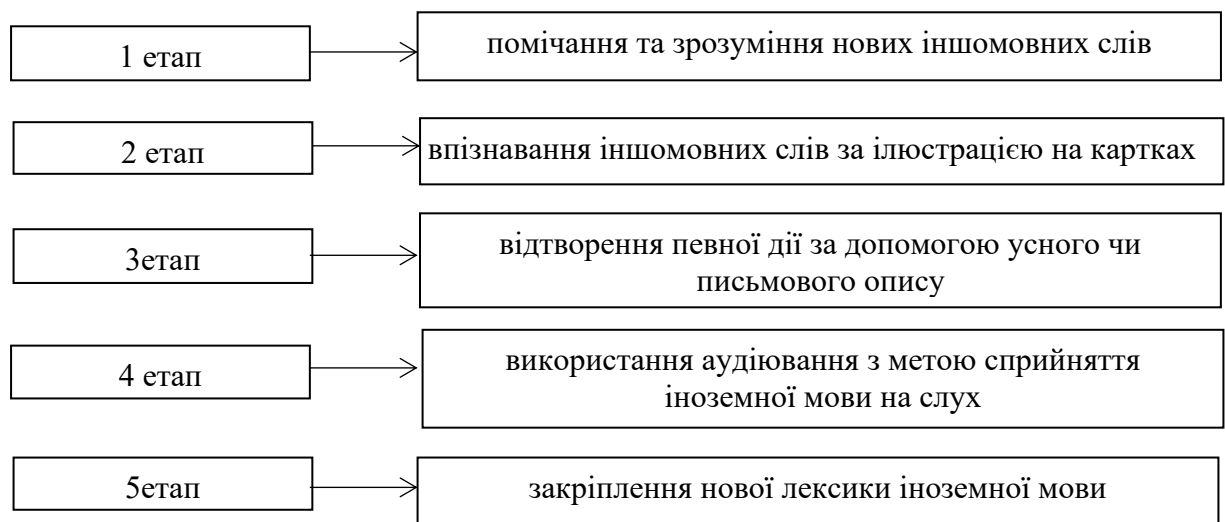

Рис.1. Етапи засвоєння іншомовної лексики

Вивчити іноземну мову означає опанувати лексику та її структуру, відповідно дотримуючись принципів функціональної системи. Це є основним завданням для учнів середньої школи. Дотримання цих принципів дозволить оволодіти іноземною мовою та підвищити комунікативну компетентність (співвідносити мовні засоби з вимогами спілкування). Виокремимо наступні принципи організації навчання учнів середньої школи у процесі вивчення іноземної мови:

1) принцип системності, який передбачає впорядкованість та послідовність надання мовного матеріалу учням середньої школи у повному взаємозв'язку з усіма рівнями мовної системи;

2) принцип комунікативності, який передбачає застосування іноземної мови відповідно до специфіки діяльності, певної ситуації, мовних явищ та теми;

3) принцип індивідуалізації, який передбачає урахування індивідуальних та психологічних особливостей учня, які безпосередньо впливають на рівень успішності оволодіння іноземною мовою;

4) принцип науковості, який передбачає формування навчального процесу із врахуванням специфіки спілкування іноземної мови, мовних контактів і закономірності її розпізнання;

5) принцип посиленості, який передбачає вибір вправ та навчальних матеріалів відповідно до рівня підготовки учня і його можливості розуміти поданий курс.

Слід відмітити, що запропоновані принципи організації засвоєння іноземної мови є найбільш доцільними в вивченні лексики, та є важливим елементом процесу вивчення мови.

Отже, дотримання послідовності етапів та врахування принципів навчання іншомовної лексики дозволить вчителю забезпечити логічну організацію навчального процесу, підібрати найбільш доцільні завдання, що сприятимуть швидшому та більш ефективному засвоєнню іншомовної лексики учнями та допоможуть їм удосконалити орфографію, усвідомити зв'язок між граматиною та лексикою для забезпечення ефективної іншомовної комунікації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гусленко І.Ю., Змійова І.В. Конспект лекцій з дисципліни: Методика навчання іноземних мов. Народна Українська Академія. 2018. 64 с.
2. Мартиненко С. М., Хорунжа Л. Л. Загальна педагогіка: навч. посіб. Київ: Знання, 2002. 175 с.
3. Тітова О. В. Застосування лексичних ігор у навчанні іноземної мови молодших школярів. 2016. URL: <http://www.psyh.kiev.ua/> / Тітова_О.В._Застосування_лексичних_ігор_у_навчанні_англій_ської_мови_молодших_школярів.
4. Mohammad Waheed. Teaching Language Methods and Approaches. URL: http://www.academia.edu/36425796/Teaching_English_Language_Methods_and_approaches.